

BKS traject 2018/2019

Voorlopige opzet nieuw traject. Informatiebijeenkomst 16-11-2017

Een BeroepsKwalificatie Studieloopbaanbegeleiding binnen de UT

De pilot voor een BKS-traject op de UT startte in 2013. Zes BKS-deelnemers behaalden hun BKS-certificaat in de periode 2013–2015. Op basis van de evaluatie van de pilot en flankerend beleid t.a.v. studieloopbaanbegeleiding op de UT, heeft het CvB 30-11-2015 besloten om het traject Beroepskwalificatie Studieloopbaanbegeleiding (BKS) structureel onderdeel te laten worden van het scholings- en loopbaanbeleid voor studieadviseurs binnen de UT. Voor een BKS-traject op de UT werd voor vier jaar en 3 trajecten budget gereserveerd. De organisatie en uitvoering van het BKS-traject is ondergebracht bij CES/CELT.

Dit UT besluit sluit naadloos aan bij de landelijke ontwikkelingen. Op een in nov. 2016 door de Landelijke Vereniging van Studieadviseurs (LVSA) georganiseerde bijeenkomst werd door alle deelnemende universitaire instellingen de gezamenlijke intentie uitgesproken dat voor 2018 geïstitutionaliseerde professionalisering voor studieadviseurs op alle universiteiten een feit zal zijn. Het CvB onderstreept met dit besluit het belang van op kwalitatief hoogwaardige wijze vormgeven en op professionele wijze uitgevoerde studie(loopbaan)begeleiding. Vanuit het uitgangspunt dat dit aanzienlijk zal bijdragen aan de snelle allocatie en goede doorstroming van studenten en er voor zorgt dat studenten ondersteuning wordt geboden om optimale keuzes maken wat betreft het te volgen studieprogramma en de overstap naar een vervolgstudie of de arbeidsmarkt. Met studieadviseurs die aantoonbaar beschikken over de noodzakelijke competenties en een 'levenslang leren' mentaliteit, wordt aan een belangrijke voorwaarde hiervoor voldaan.

Voor opleidingen geldt niet alleen dat studieadviseurs een belangrijke vangnetfunctie hebben voor studenten met (studie)problemen, maar ook dat zij een duidelijke signalerende rol vervullen door hun directe contacten met de studenten. Studieadviseurs kunnen knelpunten in het onderwijs richting het onderwijsmanagement signaleren en rapporteren en vervullen een belangrijke wakende en adviserende rol binnen de onderwijsorganisatie. In het BKS krijgt dit aspect nadrukkelijk aandacht.

BKS-traject 2016-2017 en het vervolg

Op basis van de evaluaties van de eerste pilot-uitvoering, zijn een aantal grondige herzieningen in de opzet van het traject doorgevoerd. Begin 2016 startte het BKS-traject in een nieuwe opzet met 8 deelnemers. Door werkdruk en het verlaten van de UT, vielen vijf deelnemers al aan het begin van het traject af. De drie deelnemers die het traject vervolgden zijn november 2017 geslaagd.

De opzet voor 2016/2017 zal ook voor het vervolg in 2018/2019 als uitgangspunt worden gehandhaafd. Op basis van de evaluaties die nog gaande zijn (nov. 2017), zullen binnen de ontwerp-kaders nog wel enkele verbeterpunten worden doorgevoerd. De 16 nov. 2017 gepresenteerde opzet en planning zal in grote lijnen gelden, maar is tegelijk nog onder het voorbehoud dat er nog aanpassingen kunnen plaatsvinden.

Het BKS-traject in een modulaire opzet, met betrokkenheid leidinggevenden

BKS-traject deelnemers dienen voorafgaande aan de deelname toestemming te hebben verkregen van hun leidinggevende. In de periode voor de start van het traject zal een bespreking worden georganiseerd met iedere potentiële deelnemer, zijn/haar leidinggevende en een van de twee BKS-coördinatoren. Tijdens deze bespreking zal het traject nader worden toegelicht, worden de planning en benodigde tijd besproken en wordt ingegaan op de rol van de leidinggevende (veelal de opleidingsdirecteur) gedurende de trajectperiode. De bespreking mondt uit in een gezamenlijk getekende overeenkomst.

Van leidinggevenden wordt verwacht dat zij gedurende het traject de 'eigen' studieadviseur actief ondersteunen door o.a. belangstelling te tonen, producten zoals een beleidsplan voor de opleiding met de studieadviseur te bespreken, zo mogelijk deelname aan de afsluitende bijeenkomst en door een rol te vervullen in de beoordelingscommissie.

Bij de 2018/2019 opzet (zie schema verderop) wordt uitgegaan van een modulaire opbouw, met expliciet aandacht voor persoonlijke professionalisering en ontwikkeling, zowel aan de hand van de competentiegebieden als aansluitend bij een eigen leervraag of thema.

- Module 1: Het voeren van professionele advies- en begeleidingsgesprekken;
- Module 2: Het positioneren van de begeleiding, kwaliteitszorg en -borging, signaleren van knelpunten en het geven van advies voor onderwijsbeleid en –organisatie;
- Module 3: Het bieden van (loopbaan)keuzebegeleiding;
- Keuzedeel. Keuze uit studieloopbaanbegeleidingsthema's of een persoonlijke leervraag. Het product of resultaat dient voor een bredere groep collega studieadviseurs en belangstellenden beschikbaar te komen en gepresenteerd te worden.

Iedere module kent meerdere contactmomenten in de vorm van een start- en afsluitende bijeenkomst, training, intervisiesessies en schrijfsessies. De trajectperiode is anderhalf jaar.

Inhoudelijke begeleiding wordt geboden door de BKS-coördinatoren. Iedere deelnemer heeft daarnaast recht op in ieder geval 3 uur persoonlijke coaching door een ervaren coach.

Op navolgende pagina's wordt een schematisch overzicht gegeven van het traject en worden de competenties beschreven.

Verdere uitgangspunten voor het traject:

- ❖ De geschatte tijdsbesteding bedraagt 164 uur. Gemiddeld betekent dit voor iedere module en het keuzedeel tussen de 30 en 40 uur. Resterende tijd is voor de coachingsgesprekken en afronding van het portfolio (reflectie). Al aanwezige competenties, aanwezige materialen, motivatie en zelfdiscipline, spelen een rol bij de tijdsbesteding. Vereiste activiteiten in het kader van het portfolio vallen deels samen met activiteiten die t.b.v. de reguliere taken plaatsvinden, zoals bijv. dataverzameling. Niet alle activiteiten zijn te zien als 'extra' belasting.
- ❖ De deelnemers ronden zoveel mogelijk per module het betreffende portfoliodeel af. In de afrondingsbijeenkomst van iedere module presenteren de deelnemers aan elkaar hun leerervaringen en bespreken hun producten.
- ❖ De trainingen en supervisiebijeenkomsten zijn verplicht, tenzij iemand al aantoonbaar over de aangeboden kennis en vaardigheden beschikt (bijv. doordat een gelijksoortige cursus al eerder of elders is gevolgd). Dit ter beoordeling door de coördinatoren BKS. Ook op de start- en afrondingsbijeenkomsten wordt in principe iedereen altijd verwacht.
- ❖ De schrijfdagdelen zijn facultatief. Tijdens de schrijfbijeenkomsten is er op gezette tijden ondersteuning aanwezig van de BKS-coördinator. Bij vragen of voor tussentijdse feedback kan iedereen ook tussentijds een beroep doen op de coördinatoren.
- ❖ Het keuzedeel wordt in overleg met de coördinator, desgewenst de coach, en de leidinggevende vastgesteld. Het betreft een zelf vorm te geven leertraject. Hierbij kan het gaan om o.a. het (verder) ontwikkelen van bepaalde kennis en vaardigheden, zoals bijvoorbeeld het voeren van slechtnieuwsgesprekken; om kleinschalig onderzoek naar een belangrijk aandachts- of knelpunt van de opleiding m.b.t. studie(loopbaan)begeleiding en het aandragen van oplossingen hiervoor; om het verzamelen van voor de taken van een studieadviseur relevante ideeën en tips uit de literatuur en/of de praktijk enz. Het keuzedeel leidt tot een presentatie en levert materiaal op dat gedeeld kan worden met studieadviseur-collega's en andere belangstellenden. Hiervoor wordt een bijeenkomst (symposium) georganiseerd.
- ❖ Per module kan gereflecteerd worden. Ter afronding zal aan het einde van het traject worden gevraagd naar een reflectie op het gehele traject en plannen voor toekomstige professionalisering.

Voor meer informatie

De coördinatie en organisatie is ondergebracht bij CES-CELT. De verantwoordelijke coördinatoren zijn: Marieke Hofman (vanuit TG) en Helma Vlas (CELT). Secretariaat (CELT secretariaat): Manuela Fernandez; m.fernandezfernandez@utwente.nl; 053-489 2056 of 5703. Citadel 4.19.

Traject voor de Beroepskwalificatie studieloopbaanbegeleiding (BKS)

Duur: anderhalf jaar. Minimaal vereist: 1 jaar werkervaring als studieadviseur.

Module 1

Module 1: Het voeren van professionele advies- en begeleidingsgesprekken

- Startbijeenkomst / Training (2 dagen)
- Supervisiesessie groep 1 dagdeel / Schrijfsessies 2 dagdelen
- 3 duo-activiteiten (feedback / intervisie)
- Afrondingsbijeenkomst (2 uur)

Module 2

Module 2: Het positioneren van de begeleiding, kwaliteitszorg en -borging, signaleren van knelpunten en het geven van advies voor onderwijsbeleid en -organisatie.

- Startbijeenkomst
- Supervisiesessie groep 1 dagdeel / Schrijfsessies 2 dagdelen
- Afrondingsbijeenkomst (2 uur)

Module 3

Module 3: Het bieden van (loopbaan)keuzebegeleiding.

- Startbijeenkomst / Training (1.5 dagen)
- Supervisiesessie 1 dagdeel / Schrijfsessies 2 dagdelen
- Duo-activiteiten (feedback / intervisie)
- Afrondingsbijeenkomst (2 uur)

Keuzedeel

Keuzedeel: Keuze uit slb-thema's of persoonlijke leervraag (product of resultaat dient voor bredere groep beschikbaar te komen en/of gepresenteerd). Bij behoefte worden scholingsactiviteiten en/of een groepsintervisiesessie(s) georganiseerd.

- Eventueel en desgewenst groepsintervisie(s) en/of scholingsactiviteiten (max. 3 dagdelen)
- Schrijfsessies 2 dagdelen
- Afrondingsbijeenkomst, presentaties resultaten keuzecomponenten (4 uur)

Persoonlijke professionalisering en ontwikkeling (Reflectie, actie)

Deze competentie komt naar voren in alle modules en keuzedeel. Aan het einde van het traject wordt teruggeblikt op het gehele proces en vooruitgeblikt vanuit het principe van 'levenslang leren', aansluitend bij eigen ambities en kwaliteiten.

Competenties

Het competentieprofiel voor het Beroepskwalificatie Studieloopbaanbegeleiding (BKS) certificaat, is gebaseerd op de functieomschrijving van Studieadviseur in de UFO. Met een digitaal portfolio met bewijsmaterialen, het assessmentgesprek en een presentatie en notitie, hebben de kandidaten aangetoond te beschikken over de hiernavolgend aangegeven competenties.

Competentie: Het voeren van Professionele advies- en begeleidingsgesprekken De studieadviseur is in staat:
❖ gesprekstechnieken en adviesvaardigheden op adequate wijze toe te passen in de begeleiding van studenten. Dit betreft o.m. het bespreken van de studievoortgang, het achterhalen van eventuele problemen en hierbij te adviseren.
❖ kennis over studievoordigheden op het gebied van plannen, basale leerstrategieën, en tentamenvaardigheden, toe te passen in adviesgesprekken
❖ kennis over verschillende soorten studieproblemen, faalangst, discipline en concentratieproblemen...enz. toe te passen in begeleidings- en adviesgesprekken
Competentie: Studieloopbaanbegeleidingsbeleid, advisering en positionering De studieadviseur is in staat:
❖ gedurende het studiejaar problemen te signaleren uit de gesprekken met studenten die te maken hebben met het geboden onderwijs, de organisatie of het beleid van de opleiding. Deze problemen door te spelen naar het opleidingsmanagement en/of betreffende verantwoordelijke(n) (bijv. examencommissie, hoofd BOZ, vakgroepvoorzitter), zo mogelijk vergezeld van een advies voor aanpak.
❖ op jaarbasis data over de studentenpopulatie van de eigen opleiding en gegevens over gevoerde gesprekken (en andere vormen van contact) met studenten te verzamelen, te interpreteren en te analyseren en op basis hiervan aandachts- of verbeterpunten af te leiden die het beleid, het geboden onderwijs of onderwijsprogramma, studentbegeleiding of organisatorische aspecten betreffen en deze in conclusies en een adviesnotitie aan het opleidingsmanagement door te geven.
❖ voor de eigen opleiding (of faculteit) een wezenlijk bijdrage te leveren aan de opstelling, evaluatie en bijstelling van het studieloopbaanbegeleidingsbeleid, aansluitend bij instellingsbeleid rond studieloopbaanbeleid en de specifieke opleidings situatie. (SLB-beleidsplan)
❖ het beleid te vertalen naar de eigen werkzaamheden en positie en de eigen werkzaamheden transparant en proactief te organiseren overeenkomstig hiermee. (Jaarcirkel, Jaarplan)
❖ in het kader van kwaliteitszorg, jaarlijks uitgevoerde activiteiten op het gebied van studiebegeleiding te evalueren. De evaluatie is gekoppeld aan het studiebegeleidingsbeleid van de opleiding (faculteit), het eigen jaarplan en de jaarcirkel. Op basis van de evaluatie komt de studieadviseur tot verbeteringsplannen en/of aandachtspunten voor komend jaar of jaren. (Jaarverslag)
Competentie: Het bieden van keuzebegeleiding De studieadviseur is in staat:
❖ kennis en inzicht in de opbouw van het curriculum van de opleiding (kritische keuzemomenten, kritische vakken, sterktes-zwaktes doorstroom opleiding, enz.) toe te passen in keuzebegeleiding.
❖ kennis over en inzicht in de verschillende beroeps- dan wel opleidingsperspectieven na bachelor en master toe te passen bij de ondersteuning van studenten in de voorbereiding op de overstap naar een vervolgopleiding / de arbeidsmarkt.
❖ kennis en inzicht op het gebied van keuzeproblematiek toe te passen bij de begeleiding en advisering van studenten.
Competentie: Eigen professionalisering aansturen De studieadviseur is in staat:
❖ zijn/haar eigen professionele ontwikkeling te beschrijven, leerdoelen te formuleren en daaraan concrete activiteiten te koppelen en uit te voeren. Hij is tevens in staat op basis van reflectie bereikte (leer)resultaten te evalueren en de leercirkel te vervolgen.
❖ om invulling te geven aan een eigen leerwens en/of een wens van de opleiding m.b.t. studieloopbaanbegeleiding. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld en geconcretiseerd binnen de beschikbare periode voor het BKS-traject. De resultaten van het "persoonlijk keuzedeel" worden voor een breder publiek, bestaande uit peers, opleidingsmanagers e.a. belangstellenden, gepresenteerd en in de vorm van een notitie beschikbaar gesteld.

Planning* BKS 2018-2019

Versie 16 nov. 2017

* Als omstandigheden daartoe aanleiding geven, kunnende data, tijden en activiteiten worden aangepast. Dit gebeurt in overleg met alle betrokkenen.

Module	activiteit	Datum/tijd
Module 1: voeren van professionele advies- en begeleidingsgesprekken	Startbijeenkomst	Dond. 8 maart 2018 9.00-10.30
		Dond. 8 maart 2018 deel 1 10.30-17.00
		Dond. 29 maart 2018 deel 2 9.00-17.00
	Supervisiesessie	Dond. 19 april 2018 9.30-12.30
	Schrijfdagen	Dond. 5 april & dinsd. 15 mei 2018 9.00-12.30
	Afrondingsbijeenkomst	Maandag 11 Juni 2018 13.30-15.30

Module	activiteit	Datum/tijd
Module 2: Het positioneren van de begeleiding, kwaliteitszorg en -borging, signaleren van knelpunten en het geven van advies voor onderwijsbeleid en – organisatie.	Startbijeenkomst	Dinsdag 18 september 2018 9.00-11.00
	Supervisiesessie	Dinsdag 30 oktober 9.00-12.30
	Schrijfdagen	Dinsdag 16 okt. & donderdag 22 nov. 2018 9.00-12.30
	Afrondingsbijeenkomst	Dinsdag 29 januari 2019 9.00-10.30

Module	activiteit	Datum/tijd
Module 3: Het bieden van (loopbaan)-keuzebegeleiding.	Startbijeenkomst	Dinsdag 29 januari 2019 11.00-12.30
	Training keuzebegeleiding	Dinsdag 12 februari 2019 deel 1 9.00-17.00
		Dinsdag 12 maart 2019 deel 2 9.00-12.30
	Supervisiesessie	Dinsdag 2 april 2019 9.00-11.30
	Schrijfdagen	Dond. 21 februari 2019 & dinsdag 26 maart 2019; 9.00-12.30
	Afrondingsbijeenkomst	Donderdag 18 april 2019 9.00-10.30

Keuzedeel	activiteit	Datum/tijd
Keuze uit slb-thema's of persoonlijke leervraag (product of resultaat dient voor bredere groep beschikbaar te komen en/of gepresenteerd).	SA kiest onderwerp. Planning naar eigen inzicht	Febr. 2018- juni 2019
	Afrondingsbijeenkomst & presentaties aan groter publiek (Symposium?)	Donderdag 6 juni 2019 9.00-12.30 Ca. 20-30 aanwezigen

Afronding BKS	Schrijfdagen (af ronding portfolio)	Dinsdag 14 mei & dinsdag 18 juni 2019 9.00-12.30
Deadline beoordelingscommissie		15 juli 2019 (voorlopig)
Beoordelingsgesprekken		Augustus / september 2019